

Lainanottovaltuuden hakeminen vuodelle 2026

Keski-Pohjanmaan aluehallitus 22.12.2025
1426/02.02.02/2025

Valmistelija talousjohtaja Helinä Saarela

Hyvinvointialuelain 16 §:n mukaisesti hyvinvointialueen on vuosittain laadittava investointisuunnitelma. Suunnitelmaan sisällytetään oman taseen investoinnit ja investointeja vastaavat sopimukset (esim. leasingrahoitteiset kohteet ja pitkäaikaiset sitoumukset vuokrasopimuksiin). Suunnitelmaan tulee sisällyttää kuvaus investointien rahoittamisesta vuosikatteella, pitkäaikaisilla lainoilla, omaisuuden luovutuksilla ja investointeihin kohdistuvilla tuilla. Luottokantaan kohdistuvat lyhennykset huomioidaan rahoitusta vähentävänä tekijänä.

Aluevaltuusto hyväksyi 12/2024 Keski-Pohjanmaan hyvinvointialueen investointisuunnitelman 2026-2029. Suunnitelmaa tarkennettiin syksyn 2025 aikana ja päivitetty suunnitelma käsiteltiin aluevaltuustossa 11/2025. Suunnitelma on ministeriöiden päätöskäsittelyssä. Valmisteleva virkamies STM:stä viestitti, että investointeja koskevan toimintaohjeistuksen mukaisesti investointien rahoituksen riittävyys tulee varmistaa hakemalla lainanottovaltuutta vuodelle 2026. Näin tulee toimia, vaikka lainanottovaltuutta ei oltaisi käyttämässä. Soitessa vuoden 2026 investoinnit on tarkoitus rahoittaa vuosikatteella ja tilivaroilla.

Hyvinvointialuelain 15 §:n mukaisesti valtioneuvosto päättää vuosittain valtiovarainministeriön esityksestä hyvinvointialueen tilikausittaisen valtuuden määrästä pitkäaikaisen lainan ottamiseksi. Hyvinvointialue saa ottaa lainaa päätöksen mukaisen määrän 16 §:ssä tarkoitetun investointisuunnitelman mukaisten investointien rahoittamiseksi. Lainanottovaltuuden tulee kattaa myös investointeja vastaavat sopimukset.

Keski-Pohjanmaan hyvinvointialueella ei ole lainanottovaltuutta vuodelle 2026. Lainanottovaltuuteen voi hakea muutosta lähettämällä siitä pyynnön valtiovarainministeriölle. Valtiovarainministeriö asettaa valtuusmuutoksen valmistelua varten valmisteluryhmän, johon valtiovarainministeriö, sosiaali- ja terveysministeriö ja sisäministeriö sekä hyvinvointialue nimeävät edustajansa. Valmisteluryhmän tehtävänä on arvioida lainanottovaltuuden muuttamisen edellytyksiä, tarvittavan lainanottovaltuuden suuruutta sekä hyvinvointialueelle asetettavia ehtoja. Arviointi perustuu hyvinvointialueen taloutta ja toimintaa koskevan tiedon perusteella tehtyyn kokonaisarvioon.

Lainanottovaltuuden muutöskäsittelyn jälkeen investointisuunnitelma 2026-2029 tuodaan uudestaan aluehallituksen ja -valtuuston päätöskäsittelyyn. Suunnitelma tulee olemaan sisällöltään sama, mutta suunnitelmaan sisältyvä rahoituksen suunnitelma päivitetään.

Päätösesitys

Aluehallitus päättää

1. että Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue hakee lainanottovaltuutta vuodelle 2026;
2. esittää hyvinvointialueen edustajiksi valmisteluryhmään talousjohtaja Helinä Saarelaa ja hyvinvointialuejohtaja Mikko Komulaista.

Päätös